

शाद्कुची The skate fish.

शाद्वन्धम् The sound of a conch-shell.

शाङ्खिकः [शव्ख-ठञ्] 1 A shell-cutter, worker in shells. -2 N. of a mixed tribe. -3 A shell-blower; त्वरमाण-शाङ्खिकसवेगवदनपवनाभिपूरितः Si. 15. 72.

शाङ्खायनः N. of a Vedic teacher (author of a Brāhmaṇa and two Sūtras).

शाचि a. 1 Distinguished, renowned. -2 Strong, powerful.

शाटः, शाटी 1 A garment, cloth; यस्मिन्नोत्तमिदं प्रोतं विश्वं शाटीव तन्तुषु Bhāg. 9. 9. 7. -2 A petticoat. -3 A particular female garment; स्फुरत् काञ्छी शाटी पृथुकटिते हाटकमयी Ā. L. 3.

शाटकः, -कम् Cloth, garment, petticoat; रक्षोऽभिजायते भोग्यो नारीणां शाटको यथा Pt. 1. 144.

शाक्यायनम् An oblation for remedying anything wrong in the performance of a rite. -नः N. of a teacher and author of various works.

शाठधम् [शठस्य भावः अञ्] (a) Dishonesty, perfidy, guile; trickery, fraud, villainy; आजन्मनः शाक्यमशिष्यितो यः S. 5. 25; दक्षिण्यं स्वजने दया परजने शास्त्रं सदा दुर्जने Bh. 2. 22. (b) Art, skill, cunning; देव्या निहोतुमिच्छोरिति सुरसरितं शाक्यमव्यादिभोवं: Mu. 1. 1.

शाढ़ 1 Ā. To praise, extol.

शाण a. (-णी f.) [शणेन निर्वृतम् अण्] Hempen, flaxen. -णः 1 A touch-stone; मणिः शाणेलीङ्गः Bh. 2. 44; Bv. 1. 73. -2 A whetstone. -3 A saw. -4 A weight of four Māṣas; अष्टौ शाणः शतमानं वहन्ति Mb. 3. 134. 15. -णम् 1 Sack-cloth, coarse cloth. -2 A hempen garment; सर्वं च तान्तवं रक्तं शाणक्षोमाविकानि च Ms. 10. 87; 2. 41. -Comp. -आजीवः an armourer.

शाणि: A plant from the fibres of which a coarse cloth is prepared.

शाणित p. p. Whetted, ground, sharpened (on a whetstone).

शाणी 1 A touchstone. -2 A white stone. -3 A saw. -4 A hempen garment; वन्नाणां प्रवरा शाणी Mb. 3. 190. 19. -5 A ragged garment; शाणीवालपरीधाने व्याघ्रचर्मपरिच्छदः Mb. 12. 303. 13. -6 A small screen or tent. -7 Gestulation, a sign made with the hands or eyes. -8 A weight of four Māṣas.

शाणीरम् A bank or spot of ground in the Śoḍa river.

शाणिडिल्यः 1 N. of a sage, the author of a law-book. -2 The Bilva tree. -3 A form of Agni. -Comp. -गोत्रम् the family of Śāṇḍilya.

शात् p. p. [शो-क्त] 1 Sharpened, whetted; हस्यः पश्यन्नपि रिपुशिरःशाणशात् कुठारम् Mv. 3. 28; sharp; रामेशात्कुठारभासुरकरे क्षत्रियोऽदिनि Ve. 6. 12. -2 Thin, slender; शश्यागतेन रामेण माता शातोदरी बभै R. 10. 69. -3 Weak, feeble. -4 Beautiful, handsome. -5 Cut down. -6 Happy, thriving. -तः The Dhattūra plant. -तम् Happiness, pleasure, delight; मानिनीजनजनितशातम् Git. 10. -Comp. -उदरी a woman with a slender waist; शातोदरी युवदृशां क्षणमुस्त्वोऽभूतः Si. 5. 23; R. 10. 69. -शिख a. sharp-pointed.

शातकुम्भम् 1 Gold; द्रुतशातकुम्भनिभमंशुमतः Si. 9. 9; Mb. 3. 172. 25; N. 16. 34. -2 The thorn-apple (धत्तूर).

शातकौम्भम् Gold. -a. Golden; शातकौम्भैश्च कवचैर्भूषणैश्च तमोऽभ्यगात् Mb. 7. 154. 28.

शातक्रतव a. Belonging or relating to Indra; त्वदुत्सङ्गे गव्ये पतित यदि कायस्तुष्टुतां तदा मातः शातकतवपदलाभोऽप्यतिलघुः Gaṅgāstaka (by Śamkarāchārya) 7.

शातनम् 1 Whetting, sharpening. -2 Cutting down, destroyer; as in पर्वतपक्षशातनम् R. 3. 42. -3 Causing to fall or perish. -4 Causing to decay or wither. -5 Becoming thin or small, thinness. -6 Withering, decaying; वसन्ते सर्वशस्यानां जायते पत्रशातनम् Adhikaraṇamālā. -7 Polishing, planing.

शातपत्रकः, -की Moonlight.

शातभीरुः A king of Mallikā.

शातमन्यव a. Belonging or relating to Indra; राजसे मुनिरपीह कायस्त्राधिपत्यमिव शातमन्यवम् Ki. 13. 38.

शातमान a. (-नी f.) Bought for one hundred.

शातचाहनः = शालिवाहनः q. v.

शातहृद a. Relating or belonging to lightning.

शातित p. p. Destroyed, cut-off.

शात्रव a. (-वी f.) [शत्रुरेव शत्रोरिदं वा अण्] 1 Relating to an enemy; नारिकेलासवं योधाः शात्रवं च पुर्येशः R. 4. 42. -2 Hostile, inimical. -वः An enemy; तत्र नाभवदसौ महाद्वेषे शात्रवादिव पराह्यसुखोऽर्थिनः Si. 14. 44; 18. 20; Ve. 5. 1; Bk. 5. 81; Ki. 14. 2; देवः स्वर्गगतोऽपि शात्रववधेनाराधितः स्यादिति Mu. 2. 5. -वम् 1 A collection of enemies; त्वां तु दिष्टया कुशलिनं पश्यन्मो हतशात्रवम् Rām. 7. 1. 17. -2 Enmity, hostility; त्रयीशात्रवशत्रवे R. G.

शात्रवीय a. 1 Relating to an enemy. -2 Hostile, inimical.

शादः [शद्-अञ्] 1 Young grass; सा शादहरिताप्युच्चैर्विशालाद्रेषु पत्यका Siva B. 27. 39. -2 Mud. -दा Brick. -Comp. -हरितः, -तम् a place green with young grass, a place clad in verdure.

शाद्वल a. [शादः सन्त्यत्र वलञ्] 1 Grassy. -2 Abounding in young green grass. -3 Green, verdant. -लः,